

Magyar Élet Pártja.

A Nemzeti Egység Pártjának legutóbbi értekezletén egyhangú határozattal és nagy lelkesedéssel igen fontos és jelentős határozatot mondott ki a párt, nevezetesen azt, hogy a Magyar Élet Mozgalmával teljesen egyesül s annak célkitűzéseit annyira magáévá teszi, hogy a párt nevét is megváltoztatja s azt „Magyar Élet Pártjának” nevezi el.

Ez a párthatározat hűen tükrözi vissza azt a nemes szándékot, ami a mozgalmat létrehozta s ami aránylag egészen rövid idő alatt, az ország legszelesebb néprétegeit is megmozgatta, egy zászló alá gyűjtve az egész magyar keresztény társadalmat. Az egész magyarság édeke követelte, hogy az a nagy erő, ami a mozgalom elindításakor mindjárt kezdetben megnyilvánult, el ne fecserüljön, hanem ellenkezőleg, megfelelő formában és megfelelő módon a nemzet javára legyen felhasználható és értékesíthető. A mostani megoldással az egész párt ugyiszólván „törvényesítette” ezt a társadalmi mozgalmat. Elvitathatatlanul magának vallja annak egész szellemét, lelkeségét annyira, hogy még magát a nevet is a párt zászlajára írta. Most már, mint az ország legnagyobb pártja, az országban kint, magában a társadalomban, de egyben bent is, a törvényhozásban, a parlament padjain is hirdetője lehet ama szociális reformok szükségének és az ország kívánatos megújulásának, amelyekről Imrédy Béla miniszterelnöksége alatt több ízben vallotta, hogy annyira bizik bennük, hogy valósággal új hon-szerzésnek tekintie ezt a munkát, amely szükséges ahhoz, hogy új évszázadokra biztosítsa az ország

Érzéketlenség.

Annak a hetvenéves angolnak a hire, akiről azt olvastam az újságban, hogy önfegyelmével és akaraterejével érzéketlenné tudta magát nevelni minden testi fájdalom ellen, nem lep meg különösebben. Ha az indiai yoghik, fakirok el tudják érni, hogy parázson vagy cserépen járnak, szeges deszkán feküsznek és törrel szúrják át karjukat anélkül, hogy a szemük is megrembennie, miért ne tudná ugyanezt elérni egy európai ember is? Pláne, ha még be is vallja, hogy az egész nem egyéb tökéletes önfegyelmzésnél, annál az autósuggerciónál, hogy „semmi sem okozhat igazi fájdalmat!”

Erre viszont mi azt mondhatjuk: dehogyan sem okozhat! Hát a lelki fájdalom semmi? Én azt hiszem és velem együtt igen sokan hiszik, hogy az igazi fájdalom az, amely a lélekben tombol, nem a testben. Nem kell ahhoz indiai fakirnak, sőt még ilyen önfegyelmző angolnak sem lennünk, hogy nagyon jól elviseljük testi fájdalmakat, egyszerű akaraterejével, amely — meg kell vallanom — különösen nőkben van meg és néha valóságilag csodálatos. A férfi kevésbé hajlamos erre az akaraterejére, de neki is van segítség: az orvosi tudomány ezerféle csillapítószer. Bizonyos mértékig tehát mindnyájan érzéketlenné tudjuk tenni magunkat a testi fájdalmak ellen.

De mit csinálunk lelki gyötrelmeinkkel? Ezek az igazi fájdalmak az életben, nem pedig a fájó fog, a szaggató zsába, a hasogató görcs. A lélek sebére nem elég flastrom az önfegyelmzés, nem

elég gyógyító balzsam az idegcsillapító orvosság, mert a lélek fájdalma nem engedi magát elaltatni, legfeljebb igen rövid időre, hogy azután annál nagyobb erővel ébredjen fel. Az volna az igazi „érezketlenség”, ha lelkünket is annyira fegyelmezni tudnánk, hogy ne érezze ami fáj, de nem hiszem, hogy volna ilyen a világon, mert a „legszivtelenebb” embernek is csak fáj a maga lelki sebe, legfeljebb, a másoké nem. Külömbőség csak annyi, hogy az egyik lélek könnyebben, a másik nehezebben sebezhető, az egyik szív gyorsabban gyógyul, a másik lassabban, van olyan is, amelyik soha. Leleki érzéketlenség azonban nincs, minthogy nincs olyan lelkierő sem, mely erre az érzéketlenségre nevelhetne.

De ha valaki mégis tudná a módját, azt szeretettel kérem, közölje velem, hadd éljek vele, hadd adjam tovább, mert mostanában, velem együtt, mind közvetlen környezetemben, mind a nagy társadalomban több a lelki sebekkel, fájdalommal magát vonzó ember, mint a testi fájdalmaktól szenvedő. Vagy, ha erre tényleg senki sem tud tanácsot szolgáltatni, legalább azt ajánlja valaki, miképpen lehetne azt a kevés érzéketlen szívű embert, akik ma járványszerűen okozzák lelkigyötrelmeinket, úgy meggombostózni, hogy ettől lelki sebet kapva saját „bőrükön” tapasztalják ki végre, mit tesz az: igazságtalansággal, vagy jogtalansággal embereket lelki betegeké tenni...

(—ány.)

ezen keresztül urbi et orbi hirdesse, hogy most már nemcsak társadalmi

mozgalommal, de egész pártszervezetével a magyar életet, a reformokat, a megújodást akarja és fogja szolgálni. S annak a magyar életnek a szolgálatába akarja állítani a maga erejét, amely élet eddig a magyar dolgozók nagy többségének csak az élet reménytelen küzdelmét, lemondását és örökös vívódását jelentette anélkül, hogy valaha is reményt nyújtott volna egy jobb emberi élet lehetőségeihez. Hiszen tudvalevő, hogy a magyar mezőgazdasági munkás átlagjövödelme alig érte el azt a szintet, ami az egyszerű táplálkozás lehetőségét biztosíthatta volna magának és családjának az élet egyéb szükségleteit nem is említve. Így történt aztán a fájdalmas valóság, hogy a legdusabb buzamezők népe ott sorvadott a nagy szegénységben, kiszolgáltatva a népi betegségek pusztító irtásának, amikor is annyira igazolódott Széchenyi felkiáltása: „Egy csoda van csak, amit nem tudok megérteni, az, hogy mi még mindig itt vagyunk, magyarok vagyunk és, hogy élünk.”

Az életmozgalom ennek a tragikus magyar sorsnak kiáltott „megállj”-t s most politikai keretet is adva a mozgalomnak, ezzel elérheti, hogy a mozgalom céljait a törvényhozás munkáján keresztül az élet valóságába is átültesse.

A politikai vezetés és hadvezetés együttműködése békében és háborúban.

Az államok életében a politikai vezetés jelöli ki a nagy nemzeti célokat és hozza összhangba az ezek elérésére irányuló teendőket, megadva az egyes kormányzati ágaknak feladatukat és az azok végrehajtásához szükséges eszközöket. A nagy nemzeti célok belső és külső biztosításának elérése, mint katonai feladat

megoldható. Ezek a feltételek három főcsoportba foglalhatók össze: 1. emberanyag megadása, 2. a pénzügyi eszközök rendelkezésre bocsátása, amelyek a hadsereg felszerelését és úgy harcos, mint vezetői kiképzését célozzák, 3. erkölcsi követelmények, amelyek a hadsereg keretein kívül a nemzet katonai kiképzését, katonas szellemében való erkölcsi nevelését hivatottak szolgálni. Csak mindhárom feltételnek a politikai vezetés általi legteljesebb és legmegértőbb maradéktalan teljesítése esetén vállalhat felelősséget a hadvezetés a katonai feladatok megoldásáért.

A honvédelmi miniszter a hadsereg kívánalmait és érdekeit képviselő tagja a kormányának, a politikai vezetésnek. A hadvezetés a hadsereg vezérkari főnökének a kezeibe van letéve, s szabja meg a katonai feladatok végrehajtásának feltételeit és kéri a politikai vezetéstől a honvédelmi miniszter útján azok teljesítését.

Igen fontos követelmény az, hogy az államvezetés külpolitikai és nemzeti célkitűzései mindig arányban álljanak a honvédelem erejével. Az államvezetés békében gyakran esik abba a hibába, hogy a szerencsés külpolitikai vonalvezetés átmeneti eredményeit túlértékelve, elhanyagolja a hadsereget. Mert az ilyen eredményeket átmenetieknek kell minősíteni, ha azok megtartására és biztosítására nem áll kellő erejű hadsereg rendelkezésre.

Ha a külpolitikai, illetve nemzeti cél messzemenő, akkor a hadvezetésnek nagyon sokat kell követelnie, mert nagy célt reálisan kitűzni és elérni csak megfelelő erős hadsereggel lehet. Ezért nagy veszélyt rejt magában az a körülmény, ha az államvezetés akár belpolitikai, akár pártpolitikai okokból a hadügyi költségvetés csökkentéséhez folyamodik, külön-

Egyházfelügyelői beiktatás.

Az evangélikus egyház bensőséges ünnepséggel tartotta meg febr. 26-án egyházfelügyelői iktató közgyűlését.

Az evangélikus egyház minden időben nagyraértékelt az úgynevezett „világi”, nem lelkészi elem közreműködését az egyházi közéletben és közigazgatásban, amire egyébként dogmatikai fel-fogása a bibliai kijelentések alapján kötelezte is, amikor a reformálás során el kellett ejtenie a lelkészi és nem lelkészi elem közti jellegkülömböséget, minek következtében már a reformáció első századaiban elfoglalta helyét a világi elem is az egyházi vezetésben.

Az egyetemes papság hitelvét valló evangélikusok minden időben a legkiválóbb reprezentációkat tesztelték meg azzal, hogy a lelkész mellé az egyház élére állították őket s ez az elv érvényesült a helyi evangélikus egyházban is, amikor az egyházi közvélemény tiszteltetelmű egyhangusággal fordult Wiesinger Károly palackgyári főmérnök felé, akinek puritán egyénisége, nemes egyszerűséggel párosuló szerénysége már hosszabb idő óta példakép ragyogott az itteni olyan evangélikusok előtt, kik egyházukat és vallásukat komolyan vették mindenkor.

Ij. dr. Heinrich Antal budapesti bá-

nyatársulati központi igazgató az egyház felügyelője elnöklétével dr. Csengődy Lajos lelkész imája után vette kezdetét a közgyűlés, amelynek határozatát egy küldöttség adta az új II. felügyelő tudomására, aki előzőleg az istentisztelet keretében ünnepélyesen járult a gyülekezet színe előtt az urvacsorához. Megjelenvén a közgyűlésen, elfogadást tartalmazó nyilatkozata után Kovács Géza kántor olvasta fel az egyházfelügyelői eskümintát, amely után Dr. Csengődy Lajos lelkész, egyházmegyei főjegyző tartotta meg a beiktató beszédet, amelyben a felügyelői tiszt jelentőségét méltatta. — Utána a református egyház elnökségének üdvözlő sorait olvasta fel Németh Géza segédlelkész, majd özv. Pántyik Árpádné az Evangélikus Nőegylet, Subár Klárka az Evangélikus Leányegyletek és Cserfalvi László a Luther Szövetség Ifjúsága részéről köszöntötték bensőséges szavakkal. Majd Sente László kormánytanácsos, gyárigazgató emelkedett szólásra és ünnepi szavakban fejezte ki értékelését az új egyházfelügyelő irányában, akit polgári élethivatása körében ismert meg olyannak, hogy méltóvá vált az egyház élére jutására is.

Wiesinger Károly egyházi II. felügyelő tartotta meg ezután székfoglaló beszédét, köszönetét fejezve ki az őt ért megtiszteltetésért s mélyenszántó gondolatmenet során mutatott rá az ifjúság problémáira és az egyházi életben reá-

járuló jelentőségre, amely egyben nemcsak a haza, de az egyház számára is a jövőt jelenti.

Nagy tetszéssel fogadott beköszöntője után a közgyűlés a lelkészi évi jelentést halgatta meg az anyaegyház, a 2 falui és a szóránnyhelyek hitéletéről, majd Csipkay Imre egyhárgondnok előterjesztésében a zárszámadosokat tárgyalta le, elismerésének adott a lelkész indítványára kifejezést a Csabdi—Bicskei egyházba lelkészt megválasztott s innét távozó Németh Géza segédlelkész itt végzett munkája iránt, aki meghatótt szavakban búcsúzott el az egyház közgyűlésétől s a Hymnusz elnéklésével ért véget a közgyűlés, amelynek tagjai soká fogják lelkükben hordozni az elnöklő Heinrich Antal egyházfelügyelő megnyitó beszédében megszólaltatott gondolatalkordokat, amelyekben a Felvidék visszacsatolásáról, ezzel kapcsolatban az evangélikus egyház hivatásáról, az elmúlt év során tragikus körülmények közt elhalálozott Fabini Henrik tb. egyházfelügyelőről s Magyarországnak és kereszténységünk kapcsolatairól szólt.

A közgyűlés után a parokián szűkebb körű díszebéd volt az új felügyelő tisztelésére, amely után a késő délutáni órákban indult utnak Budapest felé a salgótarjáni egyház ügyeln keresztül az Isten országának való szolgálatára is időt és módot találni tudó egyházfelügyelő, ifj. dr. Heinrich Antal.

nösen, ha egy kitűzött nemzeti cél elérésére törekszik, mert ez a nemzet erejének és biztonságának csökkentésével jár és egy erőpróba esetén kegyetlenül megbosszulja magát. Erre nézve a mi történelmünkben is elég szomorú példa áll előttünk ahhoz, hogy azokból okulva mindent elkövessünk megismétlődésének elkerülésére.

A felelős államvezetésnek elsődrendű kötelessége a hadvezetés kívánalmait minden más szükséglet előtt kielégíteni, hogy a hadsereg mindig készen legyen egy esetleges háborúra. A hadvezetés és a politikai vezetés közötti szoros és megértő együttműködés meg hozza gyümölcsét, a mulasztások mérbetetlen károkat okozhatnak a nemzetnek. A hadvezetés mindig arra törekszik, hogy a hadsereg min-

den tekintetben a legjobb legyen, vállalva sokszor azt a vádat is, hogy tulsokat fordít az állam bevételeihez mérten, a hadseregére. A hadsereg nem lehet elég erős, ha nagy célt kell szolgálnia. Például csak a világháború előtti helyzetet hozzuk fel, amikor a monarchia vezérkari főnöke, a zseniális Hötendorfi Conrad minden erejét latbavetette, hogy a hadsereg modern kiképzéséhez és felszereléséhez a költségvetést megkapja, ezt azonban a politikai vezetés elgáncsolta.

Háborúban az együttműködésnek még szorosabbnak kell lennie azzal a hozzáadással, hogy háborúban a hadvezetés kívánalmait az uralkodónak, minden mással szemben, mindaddig, amíg a hadsereg a katonai feladatát megszabott célkitűzéseket el nem éri.

XII. PIUSZ.

Csütörtökön délután egy negyed 6 után, a sixtusi kápolnában elhelyezett kis kályhából az előző két sűrű és fekete füst után világos szürke és könnyed lebegésű füst szállt fel, jelezvén, hogy a konkλάβé megválasztotta az új Szentatyát. A Szent Péter téren várakozó sok ezernyi tömeg örömpresve kiáltotta: Habemus papam! Később a hatvankét, pápát választó bíborosi kar dekánja, Monti bíboros jelent meg az erkélyen s kihirdette: Habemus Pontificem!, majd közölte, hogy új pápa: Eugenio Pacelli Camerlengo, ki a XII. Piusz nevet választotta. Rómában hatszáz harang hirdette az új pápa megválasztását, ki szintén megjelenvén az erkélyen harangok zúgása közben adta első nyilvános pápai áldását.

Külsőségeiben szenzációesemények, vagy fordulatok nélküli ez az egyenes fellelő ivelő pálya, melyet az új Szentatyá futott be. Rómában. 1876. március 2-án (születése napján lett pápa) született ősi olasz családból, ahol atyja a világi konzisztoriális ügyvédek dekánja volt. Már fiatal korában feltűnt tanítónak a rendkívül tehetséges, éleseszű fiatalember, aki korán megérezte pápi hivatását. Nagyobb események, jelentősebb zökkenők nélkül mulnak el a gyermekévek és a fiatal Eugenio Pacelli felvételi magát a római szemináriumba, teológus lesz.

Feljebbvalóinak és tanárainak figyelmét itt is magára vonja éles eszével, könyörtelen logikájával és nem utolsó sorban rendkívül hajlékony, simulékony és tapintatos viselkedésével. A későbbi ügyes és az eredményt mindig kiharcoló diplomata már itt megmutatja oroszlánckörmet, már ekkor többen akadnak, akik benne látják a vatikáni diplomácia egyik jövőd nagyságát.

A teológiát sikerrel végzi el és tényleg nagyon keveset lehetne elmondani életének erről a szakaszáról. Kifelé ugyanis teljes eseménytelenséget látunk, a belső tartalom azonban egyre inkább telik meg a szorgalmas munkával, melyreható tanulmányokkal, amelyek mindinkább érintik az egyházjog és egyháztörténelem kérdéseit, problémáit. Szívós előkészület ez, céltudatos rendszerességgel a későbbi pályafutásra, amely egyenesen lendül felfelé és mind a mai napig soha törést nem szenvedett.

Eugenio Pacelli egész élete pappá való szentelése óta a pápai államtitkárság hatáskörén és keretén belül folyik le. Az alig felszentelt fiatal pap tehetségeire felügyel az ilyesmire iránt különösen érzékeny pápai államtitkárság és a későbbi XV. Benedek pápa, aki annakidején a másod államtitkári méltóságot töltötte be, maga mellé vette adlatusként. Itt, ebben a hivatalban ismerkedett meg a pályája elején álló fiatalember azzal a nagyszerű, hosszú évszázadokon keresztül kifinomodott diplomáciai művészettel, amely a kancellária hagyományos öröksége. Itt tanulta meg a gyakorlati részét mindannak, amit eddig csak tanulmányaiból ismert, itt szokott bele, hogyan kell egyházi jogi és egyháztörténelmi tanulmányainak gyümölcsét a reális életben a hatalmi kérdések felett döntő diplomáciai tanácskozásokon kamatoztatni.

Külsőleg ismét eseménytelen évek voltak ezek, a szenzációk, izgalmas fordulatok nem az adlatús életén vibráltak keresztül, hanem csak azokon az aktákon és jegyzéseken, melyek keze közt mentek át, amelyek aláírásával ellátva ma is ott vannak valahol a vatikáni levéltárban. Pedig közben nagy események

történtek világszerte. 1914-ben kitör a nagy háború, lángborul előbb Európa, azután mind az öt világrész és a fegyverek mellett vállvetve harcol a csapatok mögött a diplomácia. Németország elkeseredetten védekezik szövetségeseinek élén az irtózatos tulerő ellen és ebben az általános kataklizmában elindul Rómából 1917 derekán a legfrissebben kinevezett pápai követ: Eugenio Pacelli nuncius, hogy elfogalja állomáshelyét Bajorország fővárosában.

Münchenben kerül első ízben szorosabb összeköttetésbe Pacelli a német néppel. Meg van az adottsága, hogy beleélje magát más fajok lelkébe és gondolkodásába, hogy megértse azokat is, akik mások, egészen különbözőek tőle. Alig mulik el egy vagy két esztendő és már úgy tekintenek rá Rómában és más diplomáciai körökben, mint a német kérdések egyik legszakaszerűbb, legbeavatottabb ismerőjére.

1920-ban kapja kézhez Rómából előléptetését, melyben egész Németország pápai követévé nevezi ki a Szentzék, berlini székhellyel. Pacelli 1924-ig készíti elő a bajor konkordátumot, melynek létrehozása nagy mértékben az ő érdeme. Egyáltalában, hogy a világháború utáni Németország sokkal hajlékonyabb, megértőbb és barátságosabb magatartást tanúsított a katolikusok és a Szentzék irányában: ebben nem kis része volt Pacelli előbb müncheni, majd berlini nunciusnak, aki igaz szeretettel közeledett a német nép felé és uttörő eredményeket ért el.

1924-ben költözik át Berlinbe, hol újra konkordátumot kell előkészítenie, de immár nem a katolikus bajor nép és a Szentzék között, hanem Poroszországgal, ahol a világháború előtt lehangosabban hirdették a „Los von Rom” jelszavát. Pacelli itt is eredményeket tudott felmutatni. Öt év alatt tető alá hozta a megegyezést, 1929-ben aláírták a porosz konkordátumot, mely a katolicizmusnak újabb sikerét jelentette és amely újabb hatalmas lépés volt Németország és a Szentzék közötti jóviszony kialakulásában.

A porosz konkordátum megvalósítása után Pacellit visszahívják Rómába. 1929-ben elnyeri a bíbornoki kalapot és visszavonult munkásságot folytat az államtitkárságban. Ez azonban csak rövid ideig tart. 1930-ban megválik az államtitkári tisztségtől a világhírű, nagynevű pápai diplomata Gasparri bíboros. Utóda a bíboros államtitkári állásban Pacelli lesz, aki ezzel magára veszi a pápai diplomácia irányításának ugyszólván minden terhét és gondját. Pedig éppen akkor következnek be a legnehezebb, legszomorúbb idők, események zúdulnak a világra, amelyek kemény és nehéz próbára teszik a Szentzék diplomatait.

A nép, melyhez Pacellit annyi szép emlék, annyi baráti kapcsolat, a jól végzett munkának annyi sikere fűzi: a németek egy része mámorosan és bódultan indul meg azon az úton, amely visszavonulhatatlanul az újpogányság felé vezet és ellentétbe kerül a kereszténységgel, megtagadja azt a kultúrát, mely kétezer év óta Rómából árasztja sugarát a világra. Pacelli egyike volt az elsőeknek, akik a német nép ismeretében és szeretetében élesen és elszántan tiltakoztak ezen kínóvások ellen.

Pacelli bíboros államtitkár eddigi diplomáciai sikereiben reménykedve újabb egyezkedést próbál, amikor felvette a tárgyalások fonalát Papennel, a Harmad-

dik Birodalom hivatalos képviselőjével. Aligha volt Pacellinek életében örömtelisebb napja, mint amikor aláírta Papennel együtt az újabb német konkordátumot, ahol megállapították és szabályozták Németországnak, a katolicizmusnak és a Szentzéknek egymáshoz való viszonyát. A konkordátum — sajnos — ma már „tempo passati”, papíron van csak meg, pecsétekkel és aláírásokkal ellátva, ígérettel megerősítve, kancelláriák szekrényeiben elzárva. De a valóban?...

Minket, magyarokat Pacelli bíborossal az Eucharisztikus világkongresszus hozott közelebbre össze, amikor mint XI. Pius pápa követe Budapestre érkezett és meleg szeretettel fogadott bennünket. S amikor most a legmagasabb egyházi méltóságban, Krisztus földi Helytartójaként lelkes örömmel mi is ünnepejük, egyben tolmácsoljuk trónja számolyához boruló fiúi ragaszkodásunkat s kérjük, hogy sokat szenvedett szegény hazánk és az egész világ számára könyörögje ki Isten áldott békéjét, küldje el magyar népünkre vigasztaló áldását s egyre megnövekedő napjainkban az Igazság Lelkének reményt és erőt adó kegyelmét. (—ány.)

Hírek és különfélek Tizenkilenc év.

Tizenkilencéves újjult meg március elseje azóta, hogy ezen a napon a magyar nemzetgyűlés az ország kormányzó-jává választotta *vitéz nagybányai Horthy Miklóst*, a nemzeti hadsereg megteremtőjét és fővezérét.

Éreznünk kell, minő sorsszerű szerepet játszik március hónapja a magyar történelemben, — mint 1848-ban, úgy 1920-ban is a márciusi égbolt látta magára eszmélni a magyar nemzetet. És ahogy a magyar szabadság születésnapja, úgy a kormányválasztás napja is, jövődjének új utjaira, új láthatárai felé irányította a magyarság sorsát.

A tizenkilenc év alatt, amely Horthy Miklós kormányzósága alatt eltelt, súlyos viharok és viszonylagosok hullámverésével kellett megküzdenie a nemzet hajójának. Voltak közben szélcsendek és derűs naplank is, de akár viharban, akár szélcsendben, a kormányzó mindig úgy állott azon a felelőségteljes helyen, ahová a nemzet bizalma és szeretete állította, hogy csak áldani tudtuk a Gondviselést, amely őt történelmünk legsötétebb és legválságosabb óráiban erre a magas méltóságra kijelölte. Lángoló hazaszeretet, önfeláldozó munka, nemes alkotmányhűség és férfias bölcsesség, — ezek voltak Horthy Miklós tizenkilenc esztendő kormányzásának vezérmotívumai és egészen bizonyos, hogy az ország, amely ez alatt az idő alatt élte meg újjászületését a romokból, fellendülését a háború és forradalmak nyomorúságából s meg tudta törni a mult ósszel Trianon bilincseit, nemcsak a multba tekinthet vissza büszkén, hanem ugyanazzal a bizalommal nézhet jövője elébe is, amellyel annak idején Horthy Miklóst maga fölé emelte.

Március a természet bucsuja a téltől és első lépése a tavasz felé. Amikor Horthy Miklóst kormányzójává választotta a nemzet, sötét teléből viruló tavasz felé tette meg az első lépést és minden igaz magyar szív leghőbb óhajta, hogy ez az ut Nagymagyarország teljes feltámadásának diadalmas nyarához vezessen! (—ány.)

Köszönetnyilvánítás a Bányagazgatóságoknak. A m. kir. Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Nógrádvármegye kir. tanfelügyelője útján a következő levelet intézte a Salgótarjáni Köszönetnyilvánítás Részvénytársulat Bányagazgatóságához: „A tankerületi kir. főigazgató jelentéséből örömmel értesültem, hogy a Salgótarjáni Köszönetnyilvánítás R. T. tek. Igazgatósága 1938. év karácsonya alkalmából a salgótarjáni bányatársulati elemi népiskolák szegénysorsos tanulói 15 969 pengő értékű ruhaneművel és szeretetsomaggal segítéte.” Ezért a nagyfokú áldozatkészségéért fogadja a tek. Igazgatóság őszinte köszönetemet és elismerésemet. Budapest, 1939. évi febr. hó 18-án. Hóman, s. k.

Házasszonyok, nem kerüljétek pánaszba! Dr. Ostler cég ingyen küldi Önöknek szines receptkönyvének új kiadását.

Főlerakat: **MAYER és UNGÁR.**
Jobb üzletekben kapható!

Személyi bír. Németh Gézá, a helyi evangélikus egyház hitoktató segéd-lelkészét, a csabdi-bicskei anyaegyház rendes lelkészévé egyhangulag megválasztotta. Állását e hó folyamán megtartandó beiktatás keretében foglalja el.

Családi est. Az evangélikus egyházi egyesületek csak tagjaik számára zártkörű családias, böjti estét tartanak március 5-én, este 6 órai kezdettel, amelyre a tagok figyelmét ezuton is felhívják.

Gyümölcsfát, rózsát, díszfát, díszcserjét stb. 50 év óta megbízható minőségben szállít Ungvári József faiskolója Cegléd. Árjegyzéket ingyen küld.

Adomány. Zsebe Antalné a népkonyha céljaira 1 kg zsirt, 1 kg sót, 60 kg burgonyát adományozott. Fogadja nemes adományáért a népkonyha vezetőségének hálás köszönetét.

Gazdatömrülés ünnepe volt Karancskesziben. Mintegy ötven gazda gyűlt össze febr. 11-én délután a karancskeszii Hangya nagytermében hogy kifejezést adjon Baranyay Miklós földbirtoikos tejszövetkezeti elnök iránti bizalmának, ragaszkodásának; valamint annak a rokonszenvnek, melyet Biber Károly m. kir. járási gazdasági felügyelő rövid, pár hónapos működése alatt kiváltott a gazdák körében. Ma a diszpolgári oklevelek özönének korszakát éljük... Az emberek szervilisebbnek látszanak mint valaha, régen... — Szinte minden tiszteletkifejezés, hálynyilatkozat mögött hitvány, kis emberi számítás lapulását sejtjük. Ebben az esetben azonban nem lehet szó hasonlevü számításról. A karancskesziek nem akartak hizelegni, hiszen nem óhajtottak ezektől az uraktól semmit, csupán meleg kézzorítással terített asztal mellett egy pohár bornál kifejezésre juttatni, hogy hálásak tudnak lenni minden értük kimondott szóért, feléjük nyuló segítő mozdulatért. Ismeretes Baranyay Miklós fázadozása, a teljesen gazdaérdekeket szolgáló Tejszövetkezetben. Biber Károly gazdaságfelügyelő pedig sok hasznos tanácsal, előadással gyarapította a gazdák ismereteit. Összegyűltek hát a Keszi kisgazdák, hogy egyrészt hálájukat, másrészt tömrülési készségüket kifejezzék. Lassan lassan általában érvényesül annak felismerése, hogy mily roppant erők lakoznak a tömrülésben s hogy a tömrülésnek és szervezésnek alulról, a szükség parancsára kell megindulni s nem felülről. Környékünkön a stárjáni Tejszövetkezet volt az első, mely a tömrülés hasznosságára megtanította a gazdákat (mily kár, hogy akadnak néhányan kik e tömrülés elönyét mohón élvezik ugyan, de áldozathozatal már nem telik „önretelenségükből”). Ez a tömrülés további biztató eredményeket mutathat ugyerkölcsiekben mint anyagiakban egyaránt. Különösen Karancskesziben észlelhetők örvendétesen a tömrülési együttműködés jelei. Itt van a tejszövetkezet leg több tagja, itt van „Zöldmező Egyesület.” — Most is itt találkoztok kiskarda és nagybirtokos, hogy megbeszéljék a mindnyájukat érdeklő kérdéseket. Bár így találkozná és fehérszatalnál beszélne meg minden közös ügyét a kismesze a nagy gazdával, iparossal, gyárossal. Hogy ez Karancskesziben így volt, abban nem kis része van Baranyay Miklósnak és Biber Károly g. felügyelőnek. —y.

Emléktábla a Karancson és Somoskő várában.

A magyarságot, — a sok dicsőség, de tömörked szenvedéssel és keserűséggel is eltelet ezeréves multja folyamán, — kevésszer töltötte el olyan őszinte nagy öröm és szinte túláradó, nemzeti boldogság, mint a nemrég elmúlt 1938 novemberében, amikor a trianoni bilincs egyrésze, végre valahára, lepattant megkínzott testéről és jelentékeny ú. n. „felvidéki” területek jutottak vissza az édes, jó anya, a boldog Hungária keblére.

Ebben a nagy magyar örömben természetesen minden jóérzésű magyar ember osztozott, de velünk örültek barátaink is az egész Föld kerekében és ugyanakkor fogcsikorgatva és bosszút lihegve nézték a visszatérést szépszámmú ellenségeink.

Azt hiszem joggal mondhatjuk, hogy ezeréves multunk folyamán, talán legmagasabbra emelkedtünk a millénium körüli évek idején, a boldog ferenc-józsefi korszakban ebben a virágkorában Ekkor az ezeréves hazánk fennállása fölött érzelt általános örömet és büszkeséget a magyarság tartós és művészi millenárius emlékek emelésével igyekezett kifejezni és megörökíteni. Az akkori aránylagos gazdagsághoz képest a nemzet valóban szép, tartós, sőt monumentális hatású emlékeket is emelt, az ország különböző pontjain, mindenütt megörökítve a honfoglaló Árpád apánk nagy alakját.

Igy ezredévi emléket emeltünk Munkács várhegyén, a brassói Cenkhegyen, a nyitrai Zoboron, Zimonymán, Pusztaszerezen, Pannonhalmán és a dévényi várhegyen. De a vármegyék és kisebb körületek közül is többben emeltek szép emlékműveket, hogy itt csak a Komárommegyétől a Szvatopluk legyőzete emlékére emelt bányai érc turul madarat idézzem emlékeztetőbe. A hét ezredévi emlékünök közül, sajnos, csak a pusztaszeri és a pannonhalmi emlék maradt meg, a többi áldozatul esett a ránkrontott „jósomszédok” telhetetlen rablógazáknak és műemlékromhódó, barbár lelkületének, fanatikus dühének.

Most, hogy legalább az ú. n. „Felvidék” egy részét visszaszereltük és egymillió magyar testvérünket ismét a keblünkre ölelhetjük és az anyaország további sorsának osztályosaiá tettük őket, ezt a nemzetünk életében rendkívül fontos és sorsdöntő eseményt szintén meg kell valahogyan örökítenünk, főleg a volt trianoni „határok” közelében. (Talán szabad itt emlékeztetnem azokra a nagyszámú, művészi emlékekre, amelyeket pl. a boldog olasz nép emelt Felső Itáliában az osztrák zsarnokság alól való felszabadulás emlékére?)

Mai elesettségünkhöz és szegénységünkhöz képest persze nem is gondolhatunk az említett hét ezredévi emlékműhöz hasonló alkotásokra, hanem csak szerény, de mégis tartós emlékművekre! Ezek azután mindig felejthetetlen mentőként álljanak a jelen magyarsága előtt még inkább azonban a jövő nemzedék előtt. Nem akarunk mi e tekintetben szerénytelenek lenni és a kezdeményezést itt magunkhoz ragadni; de mégis a mi kis körzetünkben, a trianoni „határ” től egykor kettészelt Karancs-Medves vidékén, Salgótarján város és vidéke hazafias közönsége is kiveheti, sőt ki is kell, hogy vegye a maga részét ebben a szép hazafias mozgalomban.

Itt állt őrt városunk Észak-Nyugati határaihoz közel, a palóc Olimpüs, a mi szeretett szép Karancsunk, a derék és vallásos palóc nép kedvelt zárandokhelye, ahova tehát nemcsak a turisták mennek fel szívesen és szép számmal, de ahova a hívők serege is ezrével és ezrével tud fel bizonyos ünnepélyes alkalmakkor. A lélek ugyanis megtalálja ott fenn a magasban, amire szomjazik, megtalálja ott fenn, az Éghez való közelségében a Teremtőt. És a Karancs szerény kis kápolnájában az Árpádok dicső kora óta szakadatlanul, a mai napig, istentiszteleteken vesz részt a hívő nép serege és így lelki szomjúságát kielégítheti ott fenn, a hegyi beszédéhez illő és hasonló környezetben, a vallásosság, a hit forrásainál.

De testi szomjúságát is olthatja ott fenn, a Boldog Margit magyar királyleányról, a nagy IV. Béla királyunk szentelt leányáról elnevezett Margit-forrásnál. És eddig a csehekől bitorolt terü-

letre esett, közvetlen az átkos trianoni határ közelében. Eppen ezért eddigelé csak félve, a csehekől tartva, szinte lopva mehetünk le a Nagyrétről a Margit-forrásához szomjunkat oltani. Most már, hála Istennek, nem kell tartani a csehek esetleges meglepetésétől, vagy pláne a lámadásától. Jó messzire eltakarodtak már innét, a mi ősi, ezeréves át mindig csak magyar Karancsunktól.

Szabadon ibatunk immár és nyugodtan a Karancs kútjából, a pompás-vízű Margit-forrásból. A huszévi megszállás alatt azonban e kutat nem igen gondozhatták, nekünk salgótarjáni természetjáróknak meg pláne le kellett mondanunk arról, hogy e bővíző forrást, mely jelenlény magasságban, közvetlenül a Karancs főcsúcsa alatt fakad, megfelelően és az itteni nagy idegen forgalom arányában kitisztítsuk és szakszerűen foglaljuk, megfelelő köntösbe öltöztessük. Most végre valahára meg van erre is a kedvező, el nem szalasztható alkalom. A M. Kárpátgyesület Salgótarjáni Osztálya most nyugodtan foghat hozzá, régi vágyának és tervének végrehajtásához. Megfelelően és közmegegyezésre foglalhatja majd a Margit-forrást, a tulajdonos és megértő Krepuska család engedélyével és a vidék hívősegeinek, elsősorban is a közeli és legilletékesebb Somoskőujfalu közönségének a segítő támogatásával.

A köből emelt forrásfoglalás fölé azonban egy feliratos emléktáblát is kell majd elhelyezni, amely a jelen és a jövő

számára méltóan megörökítse az 1938 november 9-iki felszabadulást és vitéz honvédeinknek felejtethetlen bevonulását a rabságtól megváltott, ősi magyar földre.

De ugyancsak meg kell örökítenünk ezt a hazánk történetében páratlan fontosságú eseményt a csehekől szintén felszabadult Somoskő váromladéknak építésben maradt falain. Mert ha pl. a M. Kárpátgyesület az elmúlt nyáron, történelmi érzékétől vezettetve és dicséretreméltóan meg tudta jelölni szép emléktáblával a közeli Hollókő várat, — mennyivel inkább meg kell ezt tennie neki, illetve egyik legerősebb vidéki osztályának, a Salgótarjáni Osztálynak. Ez az Osztály a várossal és vidékével együtt husz évig nyögte itt azt a szomorú valóságot, hogy határváros volt itt, az átkos Trianon szomorú határvárosa, amelynek szép, de „határ”-hegyeiről csak epedve és vágyakozva tekinthettünk ezeréves hazánk legmagasabb oltára a Magas Tátra felé, de meg a közelebb eső amannál ugyan alacsonyabb hegyek egész tömkelege felé is.

Magyar Turisták! Kedves Magyar Testvéreim! A most felállítandó karancsi emlékművel és a somoskői emléktáblával nemcsak őszinte természetszeretletünknek, de áldozatos, minden jóra kész hazaszeretletünknek is kőbe vésett emlékjelét fogjuk felállítani a világ szemei elé és erre a kegyeletes ténykedésünkre a késő nemzedékek is hálásan fognak mindig visszagondolni! Fogjunk tehát hozzá mielőbb e szép tervek megvalósításához és a Szent István-évi felszabadulás emlékére emeljünk a Karancson és Somoskő várában is, méltó emlékművet!

Dr. Dornyay Béla.

Conrad Pál kiállítása.

Önvalomás az egész kiállítás, az ilyen művészi megnyilatkozás minden nyers őszinteségével és merészségével. A skála széles, de talán épp ezért magán hordozza az önmagakeserűs kaotikus zavarát és a nyugtalanság érzetét váltja ki a szemlélőben.

A kiállító számolt ezzel: leplezetlenül akarta megadni önmaga keresztmetszetét. Ha szigorubb önkritikával jár el és kevesebb képet állít ki, kedvezőbb benyomásokat ébreszt bizonyára.

Művészetét a sur-naturel kifejezéssel (természetföltölti) jellemezhetjük. A szemlélőnek tehát le kell vetni azt a szemüveget, amelyen keresztül az egyszerű természeti jelenségeket figyelni és a művész látási módján kell megközelíteni a dolgot, mert különben éppen a természetföltölti lényege miatt a lényeg marad észrevétlenül.

Kétségtelen, hogy festői tárgyaiban igen gazdag, szinte kaleidoszkópszerű változatosságot ad kiállításával. A jóság és rosszaság egymáshoz való viszonyáról filozofál. A színekben is ezeket fejezi ki, meleg és hideg színek használatával. Kiállításának azért van a lélekre megdöbbentő hatása, mert a szemlélő tudat alatt e végtelen erő szüntelen harcát látja képein tükröződve.

Conrad Pál technikája a különböző festőirányok felkarolása folytán soko dalú. Rajzbeli készségét széngrafikái árulják el. Szín- és fényhatásokra tudatosan törekszik. De nem mindig fogja meg azokat. Nem egyszer csak vázlatosan sejteti ezeket az effektusokat, vagy az esti megvilágításban egészen el is tűnnek azok a hatások, amiket a nappali megvilágítás még érzékeltetett.

Jellemző példája ennek a marsaillesi matrözvendéglőről festett vászna. Erős lilában tartott aktjai sem szerencsésen változnak át este füstszínűvé, vagy rózsás divatszínűvé.

Amit a színhatások sejtelyszerűségéről modottunk, ez a sejtelyszerűség Conrad Pál képeinek a fő tulajdonsága. A sötét alaptónusba helyezett alakok valami szimbólikus, természetföltölti légkörben élnek, amiből nem hiányzik a groteszk, bizarr elem sem.

Párisban tíz évig élt és innen hozott képei ezt a fonákságukban érdekes szellemet lehelik. Ez a szellem rálopakodik még az olyan vászonra is, ahol jelenléte nem indokolt. Például a „Piros ruhás nő” című képének fő alakja a diadalmias fiatalos üdeségében pompázik, (máskülönbön is jól megfestett kép), de

Conrad nem tudja megtagadni magát, s valami közös gondolat kihangsúlyozása nélkül egy esetlen félvér alakot fest melléje.

Finom hatású és észrevehetően szeretettel, könnyedséggel festett képei a Zöldkalapos leány, a Luxemburgi sétáló nő, (egészen pasztelszerű) a Négy párisi nő, s az erkélyen álló három nő.

Ez utóbb említett már az új klasszikus irányt képviselő képekhez értünk el. Ezt az irányt a bejáratlól jobbra elhelyezett képek s ezek között is két madonnaszerű arckép és a Három zsidó nő képviseli legméltóbban. Szinte reneszánsz korbéli kópiákként hatnának, ha nem tudná az ember, hogy eleven utánérzésből fakadtak.

Tájképein is elhagyja a modernkedő irányt a Szentendrei tavas képén s a Párisi utca c. kisebb festményén. Ezek a legjobbak is. Jól választott a város is, amikor a Forgács-telep ábrázolását vásárolta meg.

Általában a nem régi salgótarjáni letelepülése óta készült képei kedvesek. (Egy leány-portré, a Kékpillangós leány és cigányképei).

A „Párisi csók” jellemképe egyaránt érvényesül nappali és esti fényben. Jó a „Csavargó” című vázlat is.

Kiseb tájképei (Bretagneból és Szentendréről) már szinte modorosan modernnek, egy-kettő pedig vázlatosak.

Conrad Pál még keresi önmagát. De mint itthon készült képei elárulják, hova-tovább megtalálja az egyéniségének megfelelő művészi szintet. Bizonyára szerencsésebb lesz témákban vagy azok beállításában s ebben az egységben járjon arra, hogy nem minden gondolat tárgya a művészetnek, s hogy a sejtetesen kívül és fölött magasabb művészi rendeltetés az esztétikai éhség, a szép, a jó, a báj utáni szomjúság kielégítése.

Halálos szerencsétlenség. Mult hó 15-én Sisák József 48 éves, nagybárányai lakos, 6 gyermek atyja a Nagybátony községhez tartozó „Nagybátony Ujlaki Egyesült Iparművek” tulajdonát képező szorospatoki bányában széntakarítási munkálatokat végzett. Munkaközben egy 2 métermérsányi szénréteg a bánya ácsolatot kidöntötte és Sisákra zuhant. A balesetet a közelben dolgozó munkások sem vették észre. Megállapítás szerint a leomló szénréteg a szerencsétlen bányászát azonnal agyonnyomta. A csendőrség a baleset ügyében a bányakapitánysággal karöltve folytatta le a vizsgálatot.

A salgótarjáni Chorin Ferenc gimnázium „Petőfi” önképzőköre folyó hó 19-én vasárnap este 6 órai kezdettel nagyszabású farsangi estet rendezett az evangélikus kulturbazánban. A jól sikerült est lebonyolításáért a hála és köszönet elsősorban Dr. Csengődy Lajos lelkész felé irányul, ki jó szívet, szeretettel és készségesen bocsájtotta diákjaink rendelkezésére a nagy termet. A rendezés dolgában köszönetet mondunk Dr. Bóta Károly gimnáziumi tanár önképzőköri elnöknek, Tamaskovics Attila és Chmely Ödön VII. gimn. tanulóknak, kiknek fáradozása és szorgalma gyümölcsként termett e szép neveltető, mókás est. A szereplőket is nagy dicséret illeti. Név szerint: Molnár László VIII., Blánár György, Gémesy Lajos, Garami László, Czirbesz Sándor, Kraft Endre, Réti Vilmos, Telek László VII. és Fazekas Zoltán V. o. tanulókat. Reméljük, hogy ezen a példán felbuzdulva városunk diáksága ezental gyakrabban fog a közönség elé lépni tréfás és komoly tárgyú előadásokkal.

Szemlélő.

Keresztény kereskedők és iparosok tömörülése. Az idők városunk keresztény kereskedő és iparos társadalmában is megérlelték az összetartás érzését. Így alakult meg szép összhangban a Baross Szövetség helyi csoportja. A szép számban összegyűltek az alakuló közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel az alanti tisztikart választották meg. Elnök Szathmáry Ferenc, alelnökök Pál Dezső, Morics György, ügyvez. elnök Kovács Gyula, titkárok Bolyky József, m. Nagy Lajos, a pénztáros Dombi Andor, ellenőr Jancsik B., könyvtáros ifj. Morics György, háznagy Szabó Pál, vigám elnök Patay István, ügyész dr. Réthy Szabó Gábor. Igazgatósági tanácsstagok. Bóttos Tibor, Marinka Gábor, Végh Kálmán, Juhász János, Molnár József, Zsiday István, Lillinger János, Mede Pál, Gemza József, Jakubove József, Pogács István és Clement József.

APOLLO MOZGÓ

Március 4-én szombaton,
Március 5-én vasárnap,
Március 6-án hétfőn és
Március 7-én kedden

PÉNTEK RÉZI

Főszereplők: Turay Ida,
Erdélyi Mici, Páger Antal,
Egrv. Mária és Gözon Gy.

Március 8-án szerdán és
Március 9-én csütörtökön
16 éven felülieknek!

AZ ÉLET TÜKRE

Főszerepl.: Paula Wessely,
Attila Hörbiger, Peterson,
Kiegész.: FOX HIRADÓ

814/1938 vhsz.

Árverési hirdetés.

Dr. Tibor Sándor ügyvéd által képviselt Lengyel Béla javára 591 P 24 fillér tőkekövetelés és iraslékai erejéig a salgótarjáni kir. járás-írószág 1938 évi 4791 sz. végzésével eléendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedtől 1939 január hó 10-én lefolyt 2200 P becsértékű ingóságokra a salgótarjáni kir. járásírószág 5940/1938 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, anak az 1908. évi XLII. tc. 20 §-a alapján alább megvezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha a kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs, végrehajtást szenv. lakásán, Karancsberényben leendő megtartására határidőül 1939 március 20-án d. u. 3 órája tűsítik ki, amikor a bíróság lefoglalt árpa, tehének s egyéb ingóságokat a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kiküldési ára egyezer pengőn felül van, az 5610/931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kiküldési ár egytized részét bányapénzül letezik.

Dr. Laifer Samu ügyvéd által képviselt Csorbáti László javára 187 P 80 f. és járuléka. Salgótarján, 1939. évi. február hó 27 n. Török Gyula kir. bír. v. b. j. t. o. mint b. g. k. k. d. o.

Nagyszabásúnak ígérkezik az idei országos mezőgazdasági kiállítás kutyabemutatója.

A mezőgazdasági kiállítás keretében rendezik már évek óta a legnagyobb szabású hazai kutyabemutatókat. Ezeknek a bemutatóknak évről-évre fokozódó nagy sikere és a már minden alkalommal jó előre tapasztalható feltűnő érdeklődés a hazai kutyatenyésztés fejlődését bizonyítja, ami hovatovább a magyar ebtenyésztést a nyugati államok magas színvonalára emeli. Az ebtenyésztés ma már nemcsak kedvtelés, hanem gazdasági jelentősége is van. A külföldiek érdeklődését mindenkor felkeltik az érdekes külsejű, kiváló használhatóságú magyar kutyafajták.

A március 22-én megnyíló mezőgazdasági kiállítás kutyacsoportjában az összes számottevő országos és az egyes különleges kutyafajtákkal foglalkozó tenyésztő egyesületek nagyszámú kutyacsoporttal vesznek részt. A kiállításon úgy szólván az összes Magyarországon található kutyafajta képviselve lesz, a legnagyobb számban azonban — mint az elmúlt években — most is a nagy közkeveltségnek örvendő magyar fajtájú házi-, nyájőrző kutyák, pulik, pumik, komondók és kuvaszok, vadászutyák, fox-terrierek, rendőrkutyák stb. fognak sze-

repelni a kiállítás egyes napjain, különféle csoportosításban. A kiállítás rendezője a tribün előtti felhajtó pályán nagyszabású kutyabemutatót is tervez, amelynek keretében kiváló rendőrkutyák mutatják be nagy érdeklődéssel kísért gyakorlataikat.

A kiállítás iránt nemcsak a főváros ebkedvelő közönsége, hanem a fajtisza kutyákkal rendelkező tenyésztő gazdák is nagy érdeklődést mutatnak. A kiállításra benevezettek nem törzskönyvelt, de kétségkívül fajtisza kutyák is. A vidékről felhozott kutyákat 50 százalékos szállítási kedvezményrel lehet a kiállításra felküldeni és visszaszállítani.

A kutyakiállítási csoport iránt már most igen nagy az érdeklődés és mivel a rendezőség csak a rendelkezésre álló helyeknek megfelelően fogadhat el jelentkezéseket, éppen azért tanácsos minél előbb bejelenteni a kiállításon való részvételt. Az egyes kutyatenyésztő egyesületek kötelekbe tartozó kiállítók az illető egyesületnél jelentésk be a kiállításon való részvételüket, míg a kiállítás iránt érdeklődő többi kutyatenyésztők a kiállítás rendezőségénél (Budapest, IX. Köztelék-utca 8.) jelentkezhetnek. A jelentkezési határidő: március 8-ika.

Bányamozgók hire. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók anyagi áldozatot nem kímélve megszerkeztek március 5-ikére és 6-ikára azt a gyönyörű magyar filmet, mely megdobogtatja mindnyajunk szívét, amikor láthatjuk majd husz esztendő magyar álunk diadalmas megvalósulását, amikor vitéz magyar csapataink a mult ősszel virágokkal telebontva vonultak ÉSZAK FELÉ, az immár felszabadított felvidékre. Ennek a bemutatására — úgy hisszük — minden igaz magyart nem kíváncsiság, nem szórakozni vágyás, hanem a zive fogja vonzani. A műsört kiegészíti még: Vadászat Magyarországon című, nagyszerű vadászfilm, pompás felvételekkel, továbbá egy színes rajtfilm, valamint a Magyar és Páramount világhírű. Előadások kezdete Baglyasalján: vasárnap fél 4, fél 6 és fél 9 órakor, hétfőn este 6 órakor. Pálfalván: vasárnap d. u. 2, 5 és 7 órakor, valamint hétfőn este fél 8 órakor. Az előadások percnyi pontossággal fognak kezdődni, miért is a pontos megjelenés a közönség saját érdeke. Karancskesziből a villamos vasárnap délután háromnegyed 2 órakor indul.

A szent Erzsébet Nőegylet elnöksége hálás köszönettel nyugtázza Ferdinandus Ignótus néven a február 18-án tartott estjével kapcsolatosan pótlólag megküldött 3 P. felülfizetést.

Kiadó április 1-ére egy szoba, e' szoba konyhás lakás — Kassai sor 65.

Felülfizetések a Salgótarjáni Iparos Ifjúsági Önképzőkör február 20-án megtartott farsangi estélyén. Kluczer Béla P 10, Zsiday István P 5,00, Klubecz Pál, Obrincsik Ernő, Tisch László P 5—5, Goldner Károly, Jankovics Miklós P 3,50—3,50, Kemény Zoltán P 3, Vég Kálmán P 2,70, Raffay Péter, Szilárdy István P 2,50—2,50, ifj. Endre István, dr. Figus Béla, dr. Holcsek Béla, Hettich Péter, dr. Istók Barnabás, Jakabi Pál, Kromek Lajos, dr. Lusztig Miklós, Pecze Olga, Ratzka Gyula, dr. Tóth Mátyas P 2—2, Patay Lajos, Wienhardt István P 1—1, Baumann Testvérek, Römer Jenő, Spielberger Pál, Szántó Kálmán 50—50 fillér.

A starjáni kir. járásb. s. g. mint t. könyvi hatóságától. 7580/1938 tk. sz.

Arverési hirdetmény-kivonat

A Salgótarjánvidéki Takarékszövetkezet végrehajtónak Forgács Gézáé sz. Forgács Irén végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telexkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881: LX tc. 144, 146 és 147 §-a, valamint az 5610/1931 M. F. és a 35.000 l. M. számú rendeletek értelmében a végrehajtási árverést elrendeli 1320 P tőkekövetelés, ennek 1930 évi március hó 11 napjától járó 7 1/2 százalékos kamata, 11 P 78 fillér óvási költség, 1/2 százalékos váltódíj, továbbá 112 P 60 fillér költségnek 1938 június hó 10-től járó 5 százalékos kamata, 193 P 60 fillér eddig megállapított per és az arverési kérvényért ezuttal megállapított 71 P 80 fillér költség behajtása végett.

A Zabar közszékházánál megállapított a zabari 122 számú telexkönyvben A I 1 sor 7 hrsz. alatt felvett „Kert” ingatlanból, melyre kőben a közszékházánál

zönyitványból kitűnőleg lakóház épült — B:16 és 19 szerint Forgács Gézáé sz. Forgács Irén nevében álló jutaléka 500 P kikiáltási árban, mely illetőség a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adható;

a zabari 15 számú telexkönyvben A I 21. 22 sor 715 és 820 hrszám alatt felvett „Rét kistó” és „Rét Kutyás” ingatlanból B:31 szerint Forgács Gézáé sz. Forgács Irén nevében álló jutaléka 132 pengő 50 fillér kikiáltási árban, mely ingatlanjutalék a végrehajtó érdekében a kikiáltási ár 1/2-dánál alacsonyabb áron alul el nem adható;

a zabari 115 számú telexkönyvben A I 2 sor, 51, 52 hrszám alatt felvett „Kert” ingatlanból B:18 szerint Forgács Gézáé sz. Forgács Irén nevében álló jutaléka 47 P 50 fillér kikiáltási árban, mely jutalék a végrehajtó érdekében a kikiáltási ár 1/2-anál alacsonyabb áron alul el nem adható;

a zabari 140 számú telexkönyvben A I 1. 2. 3. sorszám, 26, 27 és 152 hrszámok alatt felvett — mindhárom „Kert a beltelekben” ingatlanból B:15 szerint Forgács Gézáé sz. Forgács Irén nevében álló jutaléka 15 P kikiáltási árban, mely jutalék a végrehajtó érdekében a kikiáltási ár 1/2-adánál alacsonyabb áron alul el nem adható;

a zabari 158 számú telexkönyvben A I 1—16 sor, 189, 237, 259, 322, 327, 352, 373, 391, 393, 394, 520, 555, 607, 645, 681, 701, 850 és 890 hrsz. alatt felvett „Szántó kishite méhe” és „Rét Tóhely”, „Szántó völgy”, „Szántó zsákükk”, „Szántó nagyláz”, „Szántó kápcszás”, „Szántó köveje”, „Szántó köveje”, „Szántó kenderföld”, „Rét kenderföld”, „Szántó köveje”, „Szántó rakottyszó”, „Szántó kistó”, „Rét kistó”, „Rét tókutya” és „Rét bükk lapossa” ingatlanból B:14 szerint álló jutaléka 885 P kikiáltási árban, — mely jutalék a végrehajtó érdekében a kikiáltási ár 1/2-anál alacsonyabb áron el nem adható.

A telexkönyvi hatóság az arverésnek Zabar közszékházánál megállapította 1939 március 30. napjának d. e. 10 óráját tűzi ki.

Az arverési szándékozók kötelesek bantépénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX tc. 42. §-án meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött letenni, vagy a bantépénznek előleges bírói letételezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az arverési feltételeket aláírni (1881 LX tc. 147, 150, 170 §§. 1908: XLI tc. 21. §)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet senki sem ígér, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékai szerint megállapított bantépénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Salgótarján 1938 december 30.

Dr. Solti Lajos s. k. kir. járásbíró

A kiadmány hitelül:

Fanai kiadó.

Közgyűlési meghívó.

A Ceredi Mezőgazdasági Szeszgyár Szövetkezet az 1937/38. évre vonatkozó VIII. évi rendes közgyűlését 1939. március hó 12-én, délelőtt 11 órakor tartja Cereden a szövetkezet saját helyiségében, melyre a tagok az alapszabály 31. § a értelmében tszettellet meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés, tekintet nélkül a tagok számára, 1939. március hó 19-én fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A zárószámadások előterjesztése.
4. Az igazgatóság és a felügyelőbi-

zottság részére a felmentvény megadása.

5. Igazgatósági tagok választása.

6. Felügyelőbizottsági tagok választása.

7. Indítványok.

1938. augusztus hó 31-én a tagok száma 14, az üzletrészek száma 400.

A felügyelőbizottság által megvizsgált zárószámadások a szövetkezet helyiségében vannak kifüggesztve és bárki által megtekinthetők.

Mérleg.

Vagyon:

Készpénz	— — P	2,942 59
Adósok	— — P	14,455 24
Értékpapír	— — P	6,614 75
Ingatlan	— — P	20,000 —
Berendezés	— — P	78,650 —
Veszteség	— — P	3,006 80
Összesen	P	125,669 30

Tehér:

Üzletrésztőke	— — P	100,000 —
Tartalékalap	— — P	500 —
Hitelezők	— — P	25,169 38
Összesen	P	125,669 38

Eredmény-számla.

Veszteség:

Üzemenyag, fizetések és költségek	— — P	16,130 21
-----------------------------------	-------	-----------

Nyereség:

Előző évről áthozott nyereség	— — P	54 04
Szesztermelésben elért nyereség	— — P	13,069 37
Veszteség	— — P	3,006 80
Összesen	P	16,130 21

Cered, 1939 február hó 23-án.

Az igazgatóság.

Eladó!

Bugatti kabriolet, nyolchengeres turaautó,

tökéletes állapotban magánkézből 3 500 pengőért eladó

Évi adó 160 pengő, fogyasztása 12—14 liter. Ritka alkalmi vétel. Érdeklődni: Budapest, VI., Lehel-u. 25. Steyer-Művek.

6836/1938 tk. sz.

Arverési hirdetmény-kivonat

Vas Mór és társai végrehajtóknak Kretsch László végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telexkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881: LX tc. 141, 146 és 147. §§ valamint az 5610/1931 M. F. és a 36 000/1938. számú rendeletek értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 390 P 57 fillér tőkekövetelés, ennek 1937. évi december hó 27 napjától járó 5 százalékos kamata 129 P 50 fillér eddig megállapított per és végrehajtási és arverési kérvényért ezuttal megállapított 25 pengő költség, valamint a csatlakoztatott kimondott Brody és Fuchs allatkereskedelmi kft. 2750 P. tőke és járadékot Megyeri Samu cég 1077 P. 31 fillér tőke és járuléka, Midinger Andor 8493 P. 72 fillér tőke és járuléka, Löffler Zoltán 62 P 32 fillér tőke és járuléka, Agrár industria r. t. 3493 P. 30 fillér tőke és járuléka, Löwy Jakab 307 P. 40 fillér tőke jár. Budapesti Műszaki és Olajkereskedelmi társaság 223 P 21 fillér tőke és járuléka, Ibrányi Mihály és neje 514 P. 93 fillér tőke és járadékát, Dr. Grosz Armin 400 P. tőke. Jakubovics Bernát 2200 P. tőke és járuléka. Dr. Wander gyógyszerész és tápszergyár r. t. 661 P. 28 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett, a salgótarjáni kir. járásbírósg területén lévő. Salgótarján városban fekvő, s a salgótarjáni 40 számú telexkönyvben A I 3 sor 1041/21 hrszám alatt felvett „Kert” ingatlanból B:25 m. a salgótarjáni 650 számú telexkönyvben A I 1 sor, 1043/21 hrszám alatt felvett „Ház” 113 népszerűség alatt, s „udvar” ingatlanból B:21 szerint, — és a salgótarjáni 886 számú telexkönyvben A+1 sor, 1042/21 hrszám alatt felvett „Kert” ingatlanból B:10 szerint Kretsch László nevében álló jutalékokra 2628 P. 70 fillér kikiáltási árban, mégis a Salgótarjáni Községhatóság r. t. javára bekebelezett közszékház fenntartásával — mely illetőségek Megyeri Samu csatlakoztatott végrehajtó érdekében 47 200 P, Vas Mór alapvégrehajtó érdekében 48671 P, Weidinger Andor csatlakoztatott végrehajtó érdekében 48993 P. Agrár industria r. t. csatlakoztatott végrehajtó érdekében 59870 P, Löwy Jakab csatl. végrehajtó érdekében 63545 P, Budapesti műszaki és olajkereskedelmi társaság érdekében 63980 P. Ibrányi Mihály és neje csatlakoztatott végrehajtó érdekében 64654 P, dr. Grosz Armin csatlakoztatott végrehajtó érdekében 79521 P, Jakubovics Bernát csatlakoztatott végrehajtó érdekében 81232 P és dr. Wander Gyógyszer és tápszergyár r. t. csatlakoztatott végrehajtó érdekében 83369 P vételáránál alacsonyabb áron alul el nem adható.

Ezt meghaladólag a kérelmet elutasítja, mert a salgótarjáni 219 számú telexkönyvben felvett külön jószágtesteket képező ingatlanokra 6836/1938 tk. sz.

vonatközlő a becsatolt közszékház helyettesítő bizonyítvány a katasteri tisztajövedelem az egészre egy összegben tünteti fel s így az egyes jószágtestek kikiáltási ára meg nem állapítható.

A telexkönyvi hatóság az arverésnek Salgótarjánban a kir. járásbírósg mint telexkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Vaskapu-utca 1

szám 4 ajtó megtartására 1939 március 21. napjának d. e. 10 óráját tűzi ki.

Az arverési szándékozók kötelesek bantépénzül a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnél letenni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékai szerint megállapított bantépénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Salgótarján, 1938 nov. 22.

Dr. Solti s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Barabás kiadó.

SPORT

SBTC-Füleki TC 4:2 (2:1)

SBTC pálya. 400 néző. Vezette: Csala.

SBTC: Géci (Szabó)-Budai, Timár-Kobut, Takács IV., Mátrai-Balázs, Lukács II., Jenőfi, Lackó, Borsányi.

FTC: Gordos-Hoduly, Pálfi II. (Varga)-Zupkó, Havran, Szabó-Mihók, Galbács, Sigmund, Egri, Juracsek.

A feltűnően ríktó piros mezben játszó fülekieket az SBTC az első percekben erősen beszorítja a térfelükre s ott is tartja őket félidőig. A gólképtelen és rendkívül felületes csatárorsz azonban még a kaput is alig találja el nagy bitványul, nem hogy gólt löjje. Két szép lövés ment csak kapura, az egyik a 17. percben, Lukács lött nagy bombát a sarok felé, de a kapus nagy bravúrral szögletre toltta. A szögletbeadást Jenőfi fejezte a kapura, de Hoduly a vonalon fejjel mentett. A másik szép lövést Lackó bombázta kapura, Gordos az előbbihez hasonlóan pompásan védte, de most Borsányi elé ütötte, aki a kapus kezébe lött. A 24. percben szöglet Fülek ellen, a szépen ivelő labdát Lukács feje és a kapus keze együttesen segítik a hálóba. 1:0. 3 perc múlva Szabó a 16-on belül kézzel üti a labdát, a 11-est Takács belövi 2:0. Öt perc múlva az SBTC ellen van 11-es s azt Galbács értékesíti. 2:1.

A második félidő csunyasabb játékot hozott. Fülek ugyan megjavult, de az SBTC gólképtelensége szinte csodákat művelt, mert két-bárom lépésről úgy fölé és mellé lövöldözni, vagy egyáltalán nem löni, az már csoda volt. A gólok is nagyon furcsán szaporodtak. A 37. percben Hoduly kézzel fog egy labdát a 16-on belül, 11-es, és Lackó belövi 3:1. A 40. percben Jenőfi a két bekk között tör a kapura, Hoduly az ötösről biza akar adni, öngól. 4:1. A 42. percben Mátrai kezel a 16-on belül, 11-es és Galbács belövi. 4:2.

Az SBTC a komolytalanságig gólképtelen. Nincs csatára, aki eltalálna a kaput, arról, hogy veszélyesen találná el nem is beszélve. Mezőnyben szép a játék — de nem a dicséretig — ez azonban nem ígért a tavaszi nagy harcokhoz. Több akarák kell és több gyakorlás a kapura rugásra.

Némileg kiváltak: Takács, Lackó, Balázs. Fülekből: Galbács, Egri, Gordos.

Szögletfarkas: 3:5.

Nyilatkozatok: Hegyi, SBTC: Helyzet volt elég, de a csatárorsz rossz játékával nem tudott eredményes lenni.

Farkas, FTC: 11-es rekord. Mult év augusztus óta nem játszottunk komoly meccset. Az eredeti bajnokságból nyolcan hiányoznak és a pótlás játéka még kiforratlan.

Meghívó. A Salgótarjáni Bányatelepi Tornaklub 1939 évi rendes tisztújító közgyűlését 1939 március 12-én, d. e. fél 11 órakor tartja meg a bányakaszinóval szemben levő Levente-Otthon helyiségben. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, jegyzőkönyv felolvasása. 2. Titkár, intézők, pénztáros jelentése. 3. Pénztári ellenőrök és gazd. biz. jelentése és felmentések megadása. 4. Tisztikár felmentése, új választások. 5. Indítványok (közgyűlés előtt négy nappal írásban adandók be). Megjegyzés: Alapszabály szerinti szavazati joga minden tagjának van, aki az 1938 évi tagsági díjjal hátralekban nincs. A közgyűlést az 1939 március 12-iki határozatképtelensége esetén, külön meghívó nélkül, 1939 március hó 19-én ugyanott tartjuk meg, mikor is a közgyűlést tekintet nélkül a megjelent tagok létszámára határozatképes. Salgótarján, 1939 március hó 1-én. A választmány megbízásából: az SBTC elnöke.